

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 72/20
Luxemburg, 11 iunie 2020

Hotărârea în cauza C-88/19
Alianța pentru combaterea abuzurilor/TM și alții

Protecția riguroasă a anumitor specii de animale prevăzută de Directiva habitate cuprinde și speciile care părăsesc habitatul lor natural și se regăsesc în zone de așezări omenești

Astfel, capturarea și transportul unui lup găsit într-un sat nu pot fi justificate decât dacă fac obiectul unei derogări adoptate de autoritatea națională competentă

În Hotărârea Alianța pentru combaterea abuzurilor (C-88/19), din 11 iunie 2020, Curtea s-a pronunțat asupra domeniului de aplicare teritorial al sistemului de protecție riguroasă a anumitor specii de animale prevăzută de articolul 12 alineatul (1) din Directiva 92/43 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică¹ (denumită în continuare „Directiva habitate”). În această privință, **Curtea a confirmat că acest sistem de protecție riguroasă prevăzută pentru speciile care sunt enumerate la litera (a) din anexa IV la directiva menționată, precum lupul, este aplicabil și speciilor care părăsesc habitatul lor natural și se regăsesc în zone de așezări omenești.**

În anul 2016, personalul unei asociații de protecție a animalelor, însoțit de un medic veterinar, a efectuat capturarea și transportul, fără autorizație prealabilă, ale unui lup care frecventa gospodăria unui localnic dintr-un sat românesc situat între două mari situri protejate în temeiul Directivei habitate. Transportul lupului capturat către o rezervație naturală nu s-a petrecut însă conform așteptărilor și acesta a reușit să fugă în pădurea învecinată. A fost formulată o plângere penală pentru infracțiuni legate de capturarea și de transportul unui lup în condiții necorespunzătoare. În cadrul acestei proceduri penale, instanța de trimitere ridică problema dacă dispozițiile de protecție ale Directivei habitate sunt aplicabile capturării lupilor sălbatici la periferia unei aglomerări sau pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale.

Curtea a amintit mai întâi că articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva habitate impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a institui un sistem de protecție riguroasă a speciilor de animale protejate, „în aria lor de extindere naturală”, interzicând orice formă de capturare sau de ucidere deliberată a speciilor din aceste specii „în natură”.

Referitor la domeniul de aplicare teritorial al acestei interdicții de capturare sau de ucidere deliberată, Curtea a arătat că, în ceea ce privește speciile de animale protejate care, precum lupul, ocupă arii mari de extindere, noțiunea de „arie de extindere naturală” este mai vastă decât spațiul geografic care prezintă elementele fizice sau biologice esențiale pentru viața și reproducerea lor și corespunde astfel spațiului geografic pe care specia de faună în cauză îl frecventează sau în care se extinde potrivit comportamentului său natural. Rezultă că protecția prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva habitate nu implică limite sau frontiere și nu permite, așadar, să se considere că un specimen sălbatic dintr-o specie de faună protejată care se află în apropierea sau în interiorul zonelor de așezări omenești, care tranzitează astfel de zone sau care se hrănește cu resurse produse de om ar fi un animal care și-a părăsit „aria de extindere naturală”. Această interpretare este coroborată de definiția care figurează la articolul 1 alineatul (1) litera (f) din

¹ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO 1992, L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109).

Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice², potrivit căreia noțiunea de „arie de răspândire” a unei specii ia în considerare zonele de orice natură pe care le traversează această specie.

Prin urmare, în opinia Curții, modul de redactare a articolului 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva habitate, care interzice capturarea sau uciderea deliberată de specimene din speciile protejate „în natură”, nu permite excluderea zonelor de așezări omenești din sfera de protecție a acestei dispoziții. Utilizarea termenilor „în natură” nu urmărește decât să precizeze că interdicțiile prevăzute de această dispoziție nu se aplică în mod necesar specimenelor care fac obiectul unei forme legale de captivitate.

Interpretarea potrivit căreia protecția prevăzută la articolul 12 alineatul (1) litera (a) din Directiva habitate nu implică limite și nici frontiere stricte este de asemenea de natură să permită atingerea obiectivului urmărit de respectiva dispoziție. Așadar, este vorba despre protejarea speciilor vizate nu numai în anumite locuri, definite în mod restrictiv, ci și a specimenelor din acestea care trăiesc în natură sau în stare sălbatică și care asigură astfel o funcție în ecosistemele naturale. În această privință, Curtea a arătat în plus că, în numeroase regiuni ale Uniunii, precum cea în cauză, lupii trăiesc în zone ocupate de om, antropizarea acestor spații conducând și la o adaptare parțială a lupilor la aceste noi condiții. De asemenea, dezvoltarea infrastructurilor, exploatarea forestieră ilegală, exploatarea agricole și anumite activități industriale contribuie la exercitarea unei presiuni asupra populației de lupi și asupra habitatului său.

Prin urmare, Curtea a concluzionat că obligația de a proteja riguros speciile de animale protejate se aplică întregii „arii de extindere naturală” a acestor specii, indiferent dacă acestea se află în habitatul lor obișnuit, în zone protejate sau în apropierea unor așezări omenești.

Referitor la gestionarea situațiilor care pot surveni dacă un specimen dintr-o specie de animale protejată intră în contact cu oamenii sau cu bunurile acestora, în special conflictele care rezultă din ocuparea spațiilor naturale de către om, Curtea a amintit în continuare că revine statelor membre sarcina de a adopta un cadru legislativ complet, care poate cuprinde, conform articolului 16 alineatul (1) literele (b) și (c) din Directiva habitate, măsuri destinate să evite daune grave aduse recoltelor ori efectivelor de animale sau măsuri luate în folosul sănătății și al siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic.

Astfel, Curtea a confirmat că capturarea și transportul unui specimen dintr-o specie de animale protejată, cum ar fi un lup, nu pot fi efectuate decât în cadrul unei derogări adoptate de autoritatea națională competentă în temeiul articolului 16 alineatul (1) literele (b) și (c) din Directiva habitate, întemeiată, în special, pe un motiv de siguranță publică.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

² Convenția privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, semnată la Bonn la 23 iunie 1979 și încheiată în numele Comunității prin Decizia 82/461/CEE a Consiliului din 24 iunie 1982 (JO 1982, L 210, p. 10, Ediție specială, 11/vol. 3, p. 217).